

поглибити свої знання у сфері джазового мистецтва, підвищити рівень педагогічної майстерності.

Таким чином, можна наголосити на затребуваності, актуальності використання джазового репертуару та композицій сучасних авторів, які приносять велику користь у гармонійному розвитку учнів, у сучасній педагогічній практиці. Назріла потреба відкриття окремих естрадних відділів та класів імпровізації в ДМШ. Розповсюдження фахового досвіду провідних музикантів — це вагомий внесок у процес формування культурного розвитку суспільства.

*В. Алтухов*

### **РОЛЬ НОВІТНІХ МУЗИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОГО МУЗИКАНТА**

*V. Altukhov*

### **THE ROLE OF THE LATEST MUSIC TECHNOLOGIES IN THE FORMATION OF A MODERN MUSICIAN**

Останніми роками в навчальному процесі підготовки юних музикантів-виконавців спостерігається активне залучення сучасних цифрових медійних та музичних технологій. Суворі виклики та випробування для мистецької освіти створили світова пандемія COVID-19, а згодом і повномасштабне військове вторгнення росії на територію України. Викладачам довелось досить швидко та ефективно налагодити процес дистанційного навчання, що для учнів та студентів-музикантів становить певні технічні та психологічні проблеми. Заняття здобувачів освіти на відстані від педагогів, концертмейстерів потребували використання програм і додатків цифрового забезпечення відеоконференцій (Zoom, GoogleClass, GoogleMeet, Skype, Viber). Неможливість виконання музичних творів солістом та концертмейстером, декількома учасниками ансамблю одночасно в процесі занять призвела до необхідності широкого використання «мінусових» фонограм з прописаним акомпанементом, партіями інших учасників ансамблю за необхідності. Для написання, редагування фонограм і набору нотного тексту, під час створення збірки власних аранжувань «Джазовий карнавал» були використані наступні програми:

- YamahaXGworks для складення та запису у форматі «міді» партій ритм-секції (бас-гітари та ударних);
- SteinbergNuendo4 для запису гри на клавішному інструменті у форматі «міді» та аудіотреків у комп'ютер та зведення їх у фінальний варіант;
- Make Music Finale 2012 для запису гри на клавішному інструменті в форматі «міді» в комп'ютер, аранжування, створення нот, партитур, табулатур, заміни інструментів в ансамблевій партитурі, транспонування, підготовки та запису відеоряду;
- Movavi Video Editor Plus для відеомонтажу, створення відеокліпів, презентацій, слайд-шоу.

Збірка «Джазовий карнавал» присвячена видатному музиканту сучасності Чіку Корія і складається з трьох творів для різних ансамблевих складів та однієї п'єси для фортепіано соло. Зроблені аранжування творів: М. Davis “Seven steps to heaven” п'єса для вібрафону й фортепіано, яка відразу налаштовує на стиль свінгу, V. Cosma “Le Jouet” — саундтрек із відомої кінострічки «Іграшка» підкорює слухачів вдало

підібраним супроводом із синкопованим акцентом у партії фортепіано в частинах А та А1 та стилістикою румби в мажорній частині В, у якій віртуозні «розсипи» фортепіанних пасажів орнаментально прикрашають мелодію.

Наступна композиція Т. Monk “Blue monk” написана суто для фортепіано. Тема викладена в інтервальному варіанті двоголосно, а її варіанти використовують стилістику бугі-вугі та крокуючий свінговий бас з можливістю виконати власну імпровізацію. Поліритмічна кульмінаційна акордова кода чвертними тріолями створює піднесений та урочистий настрій. Оригінально аранжована тема S. Rollins “St. Thomas” у стилі “latino”, місцями яскрава партія фортепіано використовує лінійний тип імпровізації з неочікуваними вкрапленнями цитат українського гопака та теми «Коли святі марширують» Дж. Блека.

Презентації нотної збірки з успіхом відбулися у Вінницькому фаховому коледжі мистецтв ім. М. Д. Леонтовича, Вінницькому обласному навчально-методичному центрі галузі культури, мистецтв і туризму, Полтавському обласному методичному кабінеті навчальних закладів мистецтва та культури, Полтавському фаховому коледжі мистецтв ім. М. В. Лисенка, Моршинській школі мистецтв ім. І. Король, Львівській школі мистецтв №5 (2022–2023 рр.)

Підводячи підсумки, можна зазначити, що використання цих програм дало можливість учням мистецьких шкіл, студентам-музикантам коледжів і закладів вищої освіти якісно підготуватися до академічних концертів, іспитів та держіспитів. Були підготовлені яскраві відеокліпи для участі в багатьох мистецьких проєктах, фестивалях, конкурсах, святкових концертах відділів та кафедр. Для оновлення й розширення педагогічного, концертного репертуару, композитори та аранжувальники створили нові якісні нотні партитури.

Зацікавленість дітей та молоді до використання гаджетів, сучасних технологій, Інтернету має свої позитивні моменти під час дистанційного навчання. Вони дуже швидко опановують цифрову техніку, добре орієнтуються в сучасних тенденціях, мають стимул до творчих самостійних занять вдома. Для всіх учасників освітнього процесу є можливість об'єднати міста, країни, континенти на відстані. Так, студент, концертмейстер і викладач можуть знаходитися у різних містах або країнах. Або звукорежисер зводить окремі голоси виконавців із різних куточків планети в єдине потужне хорове звучання.

Пошук і прослуховування різних версій виконання, трактування музичних творів на Youtube-каналах дає можливість учням і студентам детально аналізувати і з часом формувати власну транскрипцію, створювати свою кавер-версію. Учні мають можливість вдома самостійно займатися під «мінусову» фонограму, під час таких занять відпрацьовувати технічні складності та прийоми виконання без залучення ансамблевого партнера й викладача. Використання «плюсової» фонограми (відеоряду зі звучанням повної партитури) дає уявлення про темп, характер, форму, фактуру, динаміку музичного твору загалом. Навіть при використанні аматорських засобів звукозапису є можливість створення достатньо якісного кінцевого творчого результату та контенту.

Отже, за допомогою сучасних технологій викладачі і концертмейстери продовжують навчатися, творчо вдосконалюватися, активно спілкуватися, підвищувати рівень своєї фахової кваліфікації, обмінюватися досвідом, професійними здобутками під час різноманітних проєктів. Онлайн-конференції, семінари, вебінари, дистанційні майстер-класи, круглі столи, курси підвищення

кваліфікації, презентації збірок власних творів і аранжувань стали невід'ємною частиною нашого життя. Викладачі мають змогу бути членами журі різноманітних дистанційних конкурсів і фестивалів. Музиканти мають нагоду проводити онлайн-концерти, стріми, волонтерські благодійні заходи зі зборами коштів на підтримку ЗСУ, переселенців, задля відновлення навчальних закладів постраждалих регіонів.

*О. Рябінін*

**ЗНАЧЕННЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА  
В ЗМІНІ РЕПЕРТУАРНОЇ ПАРАДИГМИ УКРАЇНСЬКИХ ЕСТРАДНИХ СПІВАКІВ  
ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ**

*O. Riabinin*

**THE SIGNIFICANCE OF THE CONCERTMASTER'S CREATIVE ACTIVITY  
IN CHANGING THE REPERTOIRE PARADIGM OF UKRAINIAN POP SINGERS  
DURING THE RUSSIAN AGGRESSION**

Збройна агресія північного сусіда України, що триває вже десятий рік, і, особливо, її повномасштабна фаза, розпочата 24 лютого 2022 р., яка принесла із собою руйнацію усього попереднього устрою життя українського суспільства, економічне знекровлення, загибель не лише багатьох десятків тисяч військових, а й безлічі цивільних громадян, незворотну втрату значної частини українського культурного надбання, зумовила швидку переорієнтацію творчих уподобань переважної більшості українських митців у різних сферах, зокрема музикантів, потужно стимулювала виконання і створення нових яскраво означених національних зразків. Ще зовсім нещодавно вельми популярні серед багатьох прошарків українського суспільства радянські, російські і, навіть, українські російськомовні музичні зразки — так само як і літературні, кінематографічні тощо — стали сьогодні неприйнятними для виконання і прослуховування чи то перегляду, як з політичних, культурних, так і з суто морально-етичних міркувань.

Отже, нині перед українськими митцями, зокрема композиторами, музикантами-співаками і, нерідко, концертмейстерами, які працюють з ними, поставили чотири основні нагальні завдання.

Перше стосується пропаганди кращих українських музичних зразків минулого на кшталт пісень П. Майбороди («Пісня про рушник», «Моя стежина»), В. Івасюка («Водограй», «Червона рута», «Я піду в далекі гори»), О. Білаша («Два кольори», «Ясени»), Д. Поклада («Дикі гуси»), І. Шамо («Києве мій»), М. Мозгового («Минає день, минає ніч») та ін., які вже давно стали вітчизняною пісенною класикою.

Друге полягає у створенні високоякісних у музичному і змістовному сенсі національно яскраво означених нових пісенних опусів.

Третє базується на творчому переосмисленні значення багатющого вітчизняного музично-фольклорного надбання й інтерпретації таких нестаріючих зразків за умов нашого героїчного сьогодення з використанням інноваційних засобів їх трактування й виконання.

Нарешті, четвертим завданням є органічне використання народнопісенних і народно-інструментальних джерел для створення новітніх яскравих зразків у суто академічній сфері музичного мистецтва, зокрема вокально-хорових, оперних творів тощо.